

**महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
शासन निर्णय क्र.व्हीबीएस-२०११/प्र.क्र.१३०/२०११/रस्ते-६,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक - ४.१२.२०१७**

- वाचा-** १) शासन निर्णय क्र. पमुप्र-२००९/प्र.क्र.१२१/रस्ते-६, दिनांक १९.१२.२००९
२) शासन निर्णय क्र. व्हीबीएस-२०११/प्र.क्र.१३०/रस्ते-६, दिनांक २९.१२.२०११

प्रस्तावना :

मुंबई-शहर हे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे शहर असून महाराष्ट्र राज्याची राजधानी व भारताची आर्थिक राजधानी आहे. यामुळे मुंबई शहराचा मागील १५-२० वर्षात झपाट्याने विकास झाला असून मुंबईच्या पश्चिम उपनगरीय क्षेत्रातील वाहतुकीत प्रचंड प्रमाणात वाढ झाली आहे. त्याचा येथील वाहतूक व्यवस्थेवर ताण येत आहे. त्यामुळे मुंबई शहराच्या पश्चिमेकडील वाहतूक व्यवस्था जलद गतीने व सुलभपणे सुखकर होण्यासाठी शहराच्या पश्चिमेस जलद गती मुक्त मार्ग असणे गरजेचे असल्याचे लक्षात आल्याने पश्चिम मुक्त मार्गाची संकल्पना करण्यात आली होती. त्याचाच भाग म्हणून मुंबई शहराच्या पश्चिम उपनगरीय वाहतूक सुधारणेच्या दृष्टीने “वांद्रे-वर्सोवा सागरी मार्ग” हा प्रकल्प “बांधा वापरा व हस्तांतरित करा” (BOT) या तत्वावर कार्यान्वित करण्यासाठी दिनांक १८.०८.२००९ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळ पायाभूत समितीच्या बैठकीत महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाला नोडल एजन्सी म्हणून घोषित करण्यास मान्यता देण्यात आली व दिनांक १९.१२.२००९ रोजी या बाबतचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला होता.

त्यानुषंगाने प्रकल्पाचा सविस्तर सुसाध्यता अहवाल तयार करण्यात आला, प्रकल्पाच्या किनारपट्टी पासून ९०० मी अंतरावरील आखणीस मान्यता, मान्य केलेल्या आखणी प्रमाणे तयार करण्यात आलेल्या सविस्तर नकाशास जानेवारी, २०१३ मध्ये केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाकडून सागरी किनारपट्टी नियमन क्षेत्र {Coastal Regulation Zone} आणि पर्यावरण मंजूरी (Environment Clearance) प्राप्त करून घेण्यात आली. तथापि काही अपरिहार्य कारणामुळे सदर प्रकल्पाची पूर्ती होऊ शकली नाही.

आता, मा. मुख्यमंत्री यांनी दि.२९.०४.२०१६ रोजी वॉर रुमच्या बैठकीत वर्सोवा ते बांद्रा सागरी सेतू बांधकाम हा प्रकल्प महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने EPC तत्वावर करावा असे निर्देश दिले आहेत.

प्रकल्पाची माहिती :

वर्सोवा - बांद्रा सागरी सेतू प्रकल्पांतर्गत अस्तित्वातील बांद्रा - वरळी सागरी सेतू पासून वर्सोवा नाना-नानी पार्क पर्यंत सागरी सेतू बांधण्याचा प्रस्ताव आहे.

सागरी सेतुची ठळक वैशिष्ट्ये खालील प्रमाणे आहेत.

१	मुख्य सेतू (बांद्रा ते वर्सोवा)	९.६० किमी (४+४ पदरी)
	अ) १- केबल स्टेड पूल	०.३० किमी (४+४ पदरी)
	ब) ३- बॅलन्स कॅन्टिलिव्हर पूल	०.१० किमी (४+४ पदरी) प्रत्येकी
	क) पथकर स्थानक	(१२+१२ पदरी)
२	बांद्रा जोडरस्ता	१.१७ किमी (२+२ पदरी)
३	कार्टर रोड जोडरस्ता (Optional)	१.८० किमी (३+३ पदरी)
	अ) पथकर स्थानक	(९+९ पदरी)
४	जुहू कोळीवाडा - अंतर्गत जोडरस्ता (Intermediate Connector)	२.८० किमी (२+२ पदरी)
	अ) पथकर स्थानक	(६+६ पदरी)
५	नाना नानी पार्क जोडरस्ता	१.८० किमी (३+३ पदरी)
	अ) पथकर स्थानक	(९+९ पदरी)

या सर्व बाबींचा विचार करता, वर्सोवा - वांद्रे सागरी प्रकल्प EPC तत्वावर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. या प्रस्तावास मंत्रीमंडळाच्या पायाभूत समितीच्या दि.१३.६.२०१७ च्या बैठकीत मान्यता देण्यात आली असून, त्याबाबत शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय

१. वर्सोवा - वांद्रे सागरी मार्ग प्रकल्प EPC तत्वावर कार्यान्वित करण्यास मंजुरी देण्यात येत असून, त्यासाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास उद्योजक म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
२. या प्रकल्पासाठी सल्लागार संस्थेने शिफारस केलेल्या व महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाच्या संचालक मंडळाच्या दिनांक १ जुलै, २०११ च्या बैठकीतील ठरावान्वये मान्यता दिलेल्या सदर सागरी मार्गाच्या आखणी क्र.४ नुसार, सागरी पुल व सर्व कनेक्टरसह सुधारीत लांबी १७.१७ किमी, समुद्रातून (किनारपट्टी पासून सुमारे ९०० मी वर) असलेल्या आखणीस मान्यता देण्यात येत आहे.
३. या प्रकल्पासाठी रु.७५०२/- कोटी (रु.सात हजार पाचशे दोन कोटी मात्र) एवढ्या अंदाजित किंमतीच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. अंदाजित किंमतीचा सविस्तर गोषवारा सोबतच्या **परिशिष्ट- अ** प्रमाणे आहे.
४. सदर प्रकल्पासाठी मुख्य सेतुवर बांद्रा येथे, कार्टर रोड जोड रस्ता येथे, जुहू कोळीवाडा जोड रस्ता येथे आणि नाना नानी पार्क जोड रस्ता येथे पथकर स्थानके उभारण्यात यावीत.
५. या प्रकल्पासाठी महामंडळामार्फत उभारण्यात येणा-या कर्जावरील व्याजाचा दर + २% इतका अंतर्गत परतावा दर मंजूर करण्यात येत आहे.

६. कोस्टल रोड व वर्सोवा - वांद्रे सी - लिंकमुळे भविष्यात होणारी वाहतूक वर्दळीतील वाढ Real Time पद्धतीने विचारात घेऊन सवलत कालावधीचे पुनर्निर्धारण या सेतूचा वाणिज्यिक वापर सुरू झाल्यापासून १० वर्षांनी करण्यात येईल.
७. सध्या शासनाने वांद्रे - वरळी सेतू प्रकल्पासाठी मान्य केलेले दर व प्रचलित पथकर धोरण वर्सोवा - वांद्रे सागरी सेतूसाठी लागू राहिल. त्यानुसार या प्रकल्पासाठी सवलत कालावधी सन २०५२ पर्यंत निश्चित करण्यात येत आहे. भविष्यात पथकर धोरणात बदल झाल्यास त्यावेळच्या पथकर धोरणानुसार सवलत कालावधीचे पुनर्विलोकन करण्यात येईल.
८. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाच्या तांत्रिक सल्लागार समितीने या प्रकल्पाची तांत्रिक छाननी करून तांत्रिक बाबी तपासून नकाशे व अंदाजपत्रके सुयोग्य व परिपूर्ण आहेत असे नमूद केल्याची धारणा महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने पक्की करावी. तसेच या प्रकल्पाच्या संबंधित मुख्य अभियंता यांनी प्रकल्पास तांत्रिक मान्यता द्यावी व तदनंतरच RFQ व RFP मागवावे.
९. पथकर संकलन तसेच सेतूची देखभाल व दुरुस्ती या दोन कामांसाठी महामंडळाने स्वतंत्र कंत्राटदार नेमावेत.
१०. या प्रकल्पासाठी शासन महामंडळाबरोबर केंद्र शासनाच्या नमुना सवलत करारनाम्यात आवश्यक ते बदल करून सवलत करारनामा करील.
११. या प्रकल्पासाठी महामंडळास कर्ज उभारण्यास व या प्रकल्पाकरीता आवश्यकतेनुसार Special Purpose Vehicle स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१७१२०४१५४३४५५०१८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ.त्रि.धोंडगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
- ३) मा. मंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव,
- ४) मा. मंत्री, सार्वजनिक बांधकाम यांचे खाजगी सचिव,
- ५) मा. मंत्री, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) यांचे खाजगी सचिव,
- ६) मा. राज्यमंत्री, सार्वजनिक बांधकाम यांचे खाजगी सचिव,

- ७) मा.राज्यमंत्री, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) यांचे खाजगी सचिव,
- ८) मा.विरोधी पक्ष नेता, विधान सभा,
- ९) मा.विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद,
- १०) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) अपर मुख्य सचिव(नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) अपर मुख्य सचिव(वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) प्रधान सचिव (व्यय), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १४) प्रधान सचिव(सा.बां.), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १५) उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, मुंबई,
- १६) सचिव (रस्ते), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १७) सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १८) महालेखापाल -१, लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- १९) महालेखापाल -२, लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- २०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- २१) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
- २२) नियोजन विभाग (का.-१४६१), मंत्रालय, मुंबई
- २३) वित्त विभाग (व्यय-११), मंत्रालय, मुंबई,
- २४) निवड नस्ती (कार्या./ रस्ते-६)

(शासन निर्णय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्र.व्हीबीएस-२०११/प्र.क्र.१३०/२०११/रस्ते-६,

दि.४.१२.२०१७ चे सहपत्र)

परिशिष्ट- -अ०

बांद्रा- वसोवा सागरी सेतू प्रकल्पाची सद्यस्थितीत अंदाजित किंमत रु.७५०२ कोटी (२०१५-१६ च्या प्रचलित दरसूची व बाजार दरावर आधारीत) असून त्याचा गोषवारा खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	विवरण	एकूण किंमत (रु. कोटीत)	एकूण किंमत (रु. कोटीत)
१.	बांधकाम कामे (Civil Works)		
	- मुख्य सेतू (Main Line)	२,६३०.६४	
	- बांद्रा जोडरस्ता (Bandra Connector)	२२०.४८	
	- ओटर्स क्लब (Otters Club)	३३२.४९	
	- जुहू जोडरस्ता (Juhu Connector)	९०१.९४	
	- वसोवा जोडरस्ता (Versova Connector)	८६१.८९	
	- केबल स्टेड पूल (Cable Stayed Bridge)	२२४.५८	
	- बॅलन्स कॅन्टिलिव्हर पूल (Balance Cantilever Bridge)	१९५.४२	
	एकूण बांधकाम कामे (Total Civil Works)		५,३६७.४४
२.	विद्युत, यांत्रिक व उपयुक्तता (Electrical, Mechanical and Utilities)		२९.६०
३.	आयटीएस (ITS -toll collection and traffic control systems)		४७.८०
४.	जेटीज (Jetties)		८.७५
५.	संकीर्ण कामे (Misc. Work)		६२.४५
	अंदाजित बांधकाम किंमत (Estimated Construction Cost)		५,५१६.०४
६.	प्रशासकीय / देखरेख शुल्क (Administrative / Supervision Chagres)		११०.३२
७.	आकस्मिक (Contingencies)		१६५.४८
८.	इतर शुल्क Other charges (Design charges and measurement of line layout)		६८.९५
	Base Cost		५,८६०.८०
९.	प्राथमिक खर्च (Preliminary Expenses)		७०.६१
१०.	इतर खर्च (Misc. Expenses)		१०.००
११.	प्राथमिक व बांधकाम पूर्व खर्च (Preliminary & Pre-operative Expenses)		२३४.४३
१२.	बांधकाम कालावधीतील व्याज (Interest During Construction)		५८७.८०
१३.	भाववाढ (Escalation cost)		७३७.८०
	एकूण किंमत		७,५०१.४३
	एकूण किंमत (पूर्णांकात)		७,५०२.००
